

Familjuandaktir til páskirnar

Eftir Carsten Fonsdal
Mikkelsen

Edvard Poulsen umsetti

1 Um asnar og bilar

Í dag vil eg fegin siga tykkum frá um tann dagin, Jesus og hansara vinir fóru til býin Jerúsalem fyri at halda páskir. Á veg hartil komu teir framvið eini lítlari bygd, ið æt Bethania. Jesus valdi tveir av teimum monnunum, ið fylgdust við honum og hann bað teir gera eini heilt serlig ørindi fyri seg. “Far inn í bygdina og finn ein asna til mín,” segði hann, og helt fram: “Uttanfryri eitt av húsunum stendur ein asni, sum ongin nakrantíð hevur riðið á. Tann asnan skulu tit loysa bandið á og føra hann yvir til mín, og um onkur sigur okkurt ímóti hesum, so kunnu tit bert siga, at Harrin hevur brúk fyri asnanum”.

Hesir báðir menn gjørdtu nú, tað sum Jesus bað teir gera, og tá ið teir vóru komnir inn í býin funnu teir tann unga asnan. Tá teir nú vóru í holt við at loysa asnan, kom eigarin og spurdi teir, hví teir vóru við taka sín asna. “Jú, tað er tí, at Harrin hevur brúk fyri tínum asna,” svaraðu teir manninum, og so fingtu teir loyvi til at fara avstað við djórinum.

Í dag brúka vit ikki longur asnar. Í hvussu so er ikki her í Føroyum. Men tá í tíðini vórðu asnar brúktir til at flyta lutir við ella til at hála okkurt, sum var tungt. Mann kundi eisini ríða á teimum eins og mann ríður á einum hesti. Kongurin reið altíð á einum hesti. Asnar vóru ikki fínir nokk til kongin, men Jesus reið á einum asna. Um Jesus hevði búð í Føroyum í dag, so hevði hann kanska koyrt runt í einum arbeiðsbili. Altso ein slíkur við opnari last aftanfryri, og kanska við einum króki, so teir kundu hála tungar lutir aftaná sær. Eg haldi ikki, Jesus hevði valt hin fínasta bilin, tí hann kom ikki niður til okkum á jørðini fyri at bera seg fram sum ein fínan mann, sum vit skuldu tæna. Tvørturímóti, so kom Jesus til okkara fyri at hjálpa okkum. Tað var ikki fyri, at vit skuldu hjálpa honum.

Tað kann næstan ljóða sum um, Jesus biður teir báðar menninar um at stjala ein asna. Men soleiðis er tað ikki. Allir teir lutir, vit hava, eigur Gud. Hann hevur bara givið okkum loyvi til at brúka teir. Gud átti eisini asnan og tí stjól Jesus ikki asnan. Av og á kemur Gud og sigur til okkara, at hann hevur brúk fyri tí, vit hava lænt frá honum. Maðurin sum átti asnan var veruliga “cool”. Tá hann hoyrði, at tað var Jesus, sum skuldi brúka asnan, ja, so gav hann teimum bara loyvi at taka tað við. Hvat hevði hent, um tveir menn ein dag stóðu uttanfryri og bóðu um at fáa tykkara bil, tí Jesus hevði brúk fyri honum.

Spurningar:

- *Eru vit líka skjót og dugnalig sum maðurin í hesi søgu til at lata Gud brúka teir lutir, vit hava lænt frá honum?*
- *Um Jesus var ein bilur, hvat bil hevði hann so verið? Hví halda tú tær?*

2 Um at vera glaður og keddur samstundis

Í gjár hoyrdu vit, hvussu Jesus fekk ein asna. Í dag skulu vit hoyra eitt sindur um, hvat hann skuldi brúka asnan til.

Tá teir báðir menninir høvdu heintað asnan fóru teir við honum til Jesus. Teir lögdu nøkur av teirra klæðum omaná asnan, so at Jesus kundi sita á honum. So hildu teir fram móti býnum, Jerúsalem. Tá Jesus nú kom ríðandi eftir vegnum komu nógv fólk framvið og breiddu teirra klæðir á vegin framman fyri Jesus. Onnur fólk lögdu grønar greinar á vegin. Tey æraðu Jesus eins og tey vildu ærað ein kong. Tey vóru glað og lovaðu Gudi. Tey róptu, Hosianna!! Signaður veri kongur, ið kemur í Harrans navni.

Hosianna er eitt eitt sindur løgið orð, har mann meinar tvey ting samstundis. Fyri tað fyrsta merkir orðið, "Bjarga okkum". Men tað merkir eisini Hurra. Kanska er tað lættari at skilja, um vit ímynda okkum, at tað er eldur í húsinum, og øll eru komin út í øllum góðum. Tíbetur koma slökkiliðsmenninir skjótt fram, og tá mann sær teir koma koyrandi, so verður mann glaður og rópar, "hurra, tað er so gott, tit koma! Kunnu tit ikki bjarga okkara húsi? Øll eru so glað fyri at síggja brandbilarnar, men samstundis eru fólk kedd um, at húsið brennur og tí vilja tey fegin hava hjálp.

Soleiðis er tað, tá vit rópa Hosianna til Jesus. Øðrumegin eru vit øgiliga glað fyri at síggja hann, hinvegin hava vit brúk fyri hjálp.

Tað var eisini ein annar maður, sum reið inn í Jerúsalem. Tað var kongurin. Hann var ein sera óndur maður, sum revsaði fólk, sjálv um tey ikki høvdu gjørt nakað galið. Hann kom ríðandi á sínum stóra fína og flotta hesi, og so skuldu øll standa har og rópa fitt og pen orð til hansara, tí annars var hann vorðin øgiliga súrur og gronutur. Men sjálv um fólk søgdu fitt ting um kongin, so vóru tey í roynd og veru bangin fyri honum. Tað var tí, tey róptu, Hosianna mótvegis Jesusi, tí tey vóru so glað um at síggja Jesus. "Hurra, nú kemur Jesus. Um bert hann hevði viljað verið kongur hjá okkum í staðin fyri tann ónda kongin," hugsaðu tey.

Spurningar:

- *Hevur tú eisini roynt at verið glað(ur) fyri at fáa hjálp?*
- *Hvat hevði tú rópt móti Jesusi, um tú hevði staðið á gøtuni í Jerúsalem tá?*

3 Børnini sum vóru klókari enn tey vaksnu

Aftaná, at Jesus hevði riðið inn í Jerúsalem á einum asna, fór hann inn í templið. Tað er eitt slag av kirkju, har fólk komu fyri at vera saman við Gudi. Jesus ynskti at gera tað lætt fyri øll menniskju at vera saman við teirra himmalska pápa, men tíverri var tað ikki so lætt tá í tíðini. Tí inni í templinum arbeiddu nógvir menn, sum á nógvar mátar forðaðu fólk at biðja til Gud.

Nakrir menn seldu dúgvur og fínar gullpengar. Tá í tíðini var tað soleiðis, at jødarnir skuldu geva eina serliga gávu til Guds fyri at fáa fyrgeving fyri teirra syndir. Tað kundi vera pengar eller kanska okkurt slag at kjøti. Um teir bert høvdu silvurpengar ella kjøt frá einum "ljótum" djóri, so kundi man keypa vakrar gullpengar ella flottastu dúgvurnar frá monnunum í templinum. Soleiðis kundu tú keypa okkurt ordiliga "fínt" at geva Gudi. Men menninir tóku alt ov nógvar pengar fyri teirra gull og dúgvur. Tí vóru tað eisini fólk, sum ikki høvdu ráð til at keypa hesar fínu lutirnar, og so torðu tey ikki at fara til Guds, tí menninir høvdu sagt, at Gud kanska gjørdist illur inn á teir, um teir ikki keyptu eina dýra gávu til hann.

Jesus gjørdist illur inn á seljarnar, tí teir misnýttu trúna hjá fólk, og tóku so nógvar pengar fyri vøruna. Jesus visti, at fyri Gud var tað ikki avgerandi, hvussu fínar gávur, teir høvdu ráð til at keypa. Gud varð glaður, tá tú komst til hann og gav honum tað besta, tú átti, eisini sjálvum um tað besta bert var ein gamal myntur ella ein ljótur høsnarungi. "... Hús mitt skal nevast eitt bønhus; men tit gera tað til eitt ránsmannabøli." segði Jesus og koyrði allar seljararnar út úr templinum. Har vóru eisini aðrir menn í templinum, sum gjørdu tað trupult fyri fólk at vera saman við Gudi.

Tað vóru nakrir prestar og aðrir klókir menn, sum høvdu brúkt nógvar ár til at læra alt Gamla Testamentið uttanat. Teir sóu nógvar børn fylgja eftir Jesusi inn í templið. Børnini vóru so glað fyri Jesus, og tey róptu enn Hosianna, sonur Dávids, sjálvum um Jesus var komin niður av asnanum. Men hesir klóku menninir dámdu ikki, at tey kallaðu Jesus fyri son Dávids. Sonur Dávids var eitt navn, sum teir brúktu um ein serligan frelsara, sum Gud einaferð fór at senda til Ísraels. So, tá tey kallaðu Jesus fyri son Dávids, so varð eisini sagt, at hann var eitt serligt sendiboð frá Gudi, sum skuldi bjarga øllum heiminum. Hesir fínu menninir hildu, at Jesus bert var eitt vanligt menniskja, so teir hildu, tað var ógíliga frekt av Jesusi, at hann ikki fekk børnini til at gevast at kalla seg son Dávids. Men børnini vóru í roynd og veru nógvar klókari enn hesir klóku menninir. Børnini høvdu heilt rætt. Jesus VAR sonur Dávids, sum skuldi koma at bjarga øllum heiminum. Og Jesus elskaði børnini og teirra róp og sang.

Spurningur:

- *Hví gjørdist Jesus illur yvir, at seljarnir tóku so nógvar pengar fyri teirra vørun?*
- *Hvat hevur størst týðning, tá tú heldur føðingardag: at tín vinur kemur, ella um hann hevur eina fína gávu við?*
- *Hví vildi Jesus fegin gera tað lætt at koma til Guds?*

4 Hvør vaskur fótturnar

Jesus skuldi skjótt doyggja, og hóast hann skuldi gerast livandi aftur, so visti hann, at hann ikki kundi verða serliga nógv saman við vinum sínum. Men fyrst skuldu teir hava eina lítla veitslu saman. Har skuldu teir eta og tosa saman um Gud og alt tað, hann hevur gjørt fyri teir. Men bráðliga reisir Jesus seg upp á fótur, tók eitt fyríklæði upp á og stoytti vatn í eina balju. So fór hann í holt við at vaska fótturnar á øllum vinunum.

Ein av Jesu vinum æt Pætur. Pætur skilti als ikki, hvat tað var, ið hendi. Tað plagdi at vera ein tænarí, sum vaskaði fótturnar á fólk. Men nú sat Jesus sjálvur á gólvinum frammanfyri Pæturi og ætlaði sær at vaska hansara fótur. Tað var løggið. *«Harri, tváar tú fótur mínar?»* spurdi Pætur. Jesus svaraði honum: *«Tað, sum eg geri, skilir tú ikki nú; men seinni skalt tú skilja tað.»* Pætur mótmælti: *«Aldri í lívinum!»* Tað kundi ikki vera rætt, at Jesus skuldi gera slíkt skitligt arbeiði sum at vaska fótturnar hjá øðrum.

Men so segði Jesus, at um hann ikki slapp at vaska fótturnar hjá Pæturi, so kundi Pætur als ikki hava nakað við Jesus at gera. Puff, hugsaði Pætur. Hann vildi sera fegin verða saman við Jesu, og so bað hann Jesus um ikki bert at vaska fótturnar, men eisini hendurnar og høvdið. Men nei, tað helt Jesus ikki vera neyðugt. *«Um man hevur verið í, so nýtist bert at vaska fótturnar»*, segði Jesus, og tit hava jú verið í bað og eru reinir” So vaskaði hann fótturnar á Pæturi og hinum vinunum.

Meðan teir hildu á at eta, greiddi Jesus teimum frá, hví hann hevði vaskað teirra fótur. *«Tá ið nú eg, harrin og meistarin, havi tváað fótur tykkara, tá eiga eisini tit at tváa hvør annan um fótturnar. Tí at eg havi givið tykkum eitt fyríðomi, til tess at líkasum eg gjørði við tykkum, soleiðis skulu eisini tit gera.»*

Onkur sigur, at um ein fegin vil gera eina móður glaða, so er nóg mikið bert at vera góður við hennara barn. Tí mamman er so glað fyri sítt barn, at hon sjálv gerst glað, um barnið er glatt. Soleiðis eisini við Gudi. Hann elskar menniskju, og tá vit gera gott móttvegis øðrum menniskjum, so gera vit eisini nakað gott fyri Gud. Tað er ikki vist, at tín vinur hevur tørv á at fáa vaska fótturnar, men kanska er tað okkurt annað, tú so kann hjálpa honum við í staðin.

Spurningar:

- *Jesus segði, at tey, ið hava verið í bað, bert skulu hava fingið vaskað fótturnar. Hvat er hetta fyri bað, Jesus her tosar um?*
- *Hvussu kanst tú vaska fótturnar á tínum vini.*

5 Ber tað til at minnst við munni og maga

Mær dámar fleiri ymisk sløg av sodavatni. Men reyðar sodavatnir eru nakað heilt serligt, tí inn ímillum, tá ið eg drekki reyða sodavatn, so komi eg bráðliga til at hugsa um okkurt, ið hendi fyri so mongum árum síðani, at eg í roynd og veru ikki rættiliga minnst. Tá koyrði pápi mín lastbil og ein dagin hevði hann loyvt mær at sleppa við honum til arbeiðis. Eg var tá bert 2-3 ára gamal, og tað er helst tí, eg ikki rættiliga minnst hetta. Men tá ið eg drekki reyða sodavatn, so er tað sum minnst eg eitt stórt parkeringspláss, har vit ótu matpakka og drukku sodavatn. Tað varð ein stórhending fyri meg.

Av og á kunnu mat og drekka minna okkum á okkurt. Og tað er í roynd og veru tí, Jesus og vinirnir hildu veitslu hetta kvøldið, tá Jesus vaskaði teirra føtur. Ísraelar mintust ta ferðina, tá teir flýddu úr Egyptalandi, og tað gjørdur teir við at eta onkran mat, ið kundu minna tey á tað. Tey ótu beiskar urtir fyri at minnst aftur á, at tað var beiskt og strævið at vera trælur í Egyptalandi. Tey ótu lomb fyri at minnst, at tann dagur, tá deyðseingilin drap elsta barn í øllum húsum í Egyptalandi, vórðu teirra ísraelsku børn bjargað. Teirra fedrar høvdu nevnliga dripið eitt lamb og smurt blóðið á hurðastavirnar. Soleiðis visti deyðseingilin, at her var eitt lamb slátrað, og so skuldi barnið hava loyvið at liva. Soleiðis hevði Gud sagt tað. Ísraelar ótu eisini breyð, ið var gjørt uttan ger, tí tey mongu ár, tey høvdu verið í oyðimørkini aftaná, at tey vóru farin úr Egyptalandi, høvdu tey onki breyð fingið, ið var gingið, sum krevur ger. Soleiðis nýttu tey matin til at minnst.

Tað kvøldið, Jesus og vinirnir ótu saman hendi okkurt nýtt. Meðan teir ótu, tók Jesus breyðið, takkaði og breyt tað, meðan hann segði: *»Takið, etið; hetta er likam mítt.«* Aftaná tók hann kannuna við víni og segði Gud takk og gav víni til sínar lærusveinar. So segði hann: *»Drekkid allir úr honum;»* Hann segði lærusveininum frá, at vínið var hansara blóð, ið skuldi koma at bjarga mongum menniskjum. Síðan ta ferðina hava kristin menniskju hátíðarhildið hetta í kirkjuni við at eta ósúrugað breyð og at drekka eitt sindur av víni fyri at minnst, at Jesus doyði og reis upp fyri at bjarga okkum. Og tá nú mong okkara velja at eta lambskjót páskasunnudag, so er tað eisini fyri at minnst, at Jesus var lamb Guds, sum doyði í staðin fyri okkum.

Tá farið verður til altars í kirkjuni minnst vit við munni og maga, at Jesus var eins og tað lambið, sum bjargaði teimum elstu ísraelsku børnunum undan at doyggja. Jesus rindaði fyri allar okkara syndir við at doyggja í staðin fyri okkum. Og tá vit eru til altars, so fáa vit Jesu likam og blóð. Men vit smyrja ikki blóðið upp á hurðastólparnar. Í staðin fyri tað drekka vit vínið og eta breyðið, so at vit hava Jesus innan í okkum. Og so fáa vit fyrigeving fyri alt tað, vit hava gjørt skeivt, og kunnu liva ævigt saman við Gudi. Tí hvør *»Tann, sum hevur sonin, hevur lívið; tann, sum ikki hevur Guðs son, hevur ikki lívið.»* 1.Joh.5,12

Spurningar:

- Er nakar matur til, ið kann fáa teg til at minnst á okkurt serligt?
- Hví ynskir Jesus, at vit skulu fara til altars?

